

ЖОВТЕНЬ 2009

- АНАЛІТИЧНІ
МАТЕРІАЛИ
- КОМЕНТАРІ
- СУДОВА
ПРАКТИКА

10⁽⁸⁸⁾ юридичний
ЖУРНАЛ

ПЕРСПЕКТИВИ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ЛОБІЮВАННЯ В УКРАЇНІ

«Перспективи інфраструктури для здійснення лобіювання в Україні», саме таку назву носив круглий стіл, що відбувся 10 жовтня в приміщенні готелю «Редісон САС», організований громадською організацією «**Центр розвитку суспільства**» за підтримки юридичної фірми «**КМ партнери**». На заході проходило обговорення проекту Закону України «Про вплив громадськості на прийняття нормативно-правових актів «Про лобіювання». Серед організаторів заходу були також Міністерство юстиції України та Програма сприяння Парламенту II. Саме Міністерство юстиції на виконання Постанови Кабінету Міністрів виступило розробником вказаного законопроекту. Одним із визначальних завдань «Центру розвитку суспільства» є налагодження системи відносин між бізнесом і владою, включаючи, зокрема, підтримку становлення в Україні системи професійного лобі як механізму легітимного, кваліфікованого та прозорого впливу бізнесу і громадськості на прийняття рішень органами державної влади, як це відбувається у більшості розвинутих країн світу. Тож, згаданий законопроект став предметом пильної уваги експертів: представників органів державної влади, громадських організацій, керівників провідних компаній, іноземних та вітчизняних спеціалістів у сфері професійного лобі. Серед учасників заходу був присутній директор департаменту конституційного і адміністративного права Міністерства Юстиції України **Владислав Федоренко**, що репрезентував згаданий закон від імені розробників. У своєму виступі він, зокрема, зазначив, що базою для розробки згаданого законопроекту стало рішення, прийняте на Раді національної безпеки і оборони щодо боротьби і протидії корупції, відповідний Указ Президента та рішення Кабінету Міністрів. Законопроект було розроблено в досить короткий термін. Однак він встиг пройти громадську експертизу. Над ним попрацювали і експерти. Преш за все законопроект передбачає прозорість в лобістській діяльності. Він стане частиною українського законодавства, що опікуються боротьбою з корупцією, так як буде передбачати прозорі і легальні механізми здійснення лобіювання. Однак при розробці законопроекту виникло ряд проблем. Так, скажімо, у ВРУ зараз існує механізм впливу громадськості на прийняття тих чи інших рішень, однак при прийнятті постанов Кабміну, актів Глави держави це робити вже складніше, адже вони приймаються як правило досить швидко і без особливого обговорення.» На цьому ж круглому столі вис-

тупив також професор Американського Університету міста Вашингтон (США) **Джеймса Тербер**. Він зазначив, що згаданий законопроект навіть кращий, ніж у США. Також він зазначив, що в США федеральні відрахування від лобістської діяльності лише в 2008 році склали 3 мільярда 138 мільйонів – що пішли в держбюджет Сполучених Штатів. Проте однією з перших ініціатив Обами на посту Президента було певне обмеження лобістської діяльності. Було також зазначено, що необхідність нормального впливу на нормотворчість ніким не ставиться під сумнів. Однак на сьогодні нормального механізму забезпечення такого впливу не існує. Тобто можливість лобіювання є в принципі, однак нема для цього нормального механізму, який би забезпечував цей процес. Старший партнер юридичної фірми «КМ Партнери» **Олександр Мінін** зазначив, що справді, чудес не буває, а отже щоб отримати значний результат треба докласти значні ресурси: залучити фахівців, щоб вони розробили що і як можна зробити для досягнення поставленої мети, які саме зміни і в яких нормах необхідні, як цього можна досягти, провести заходи впливу (як-от роз'яснення нормотворцям чому саме і що треба прийняти, чинити для цього нормальні цивілізовані заходи впливу). Все це потребує професійного підходу і ресурсів (принаймні грошей на фінансування всього цього). І якщо зусилля великі, то й гроші для цього потрібні чималі. Сьогодні їх витратити відкрито і законно для вказаної мети важко. Так, якщо, наприклад, здійснювати заходи впливу через асоціації, то податкова може кваліфікувати такі витрати як не пов'язані із господарською діяльністю, і не допустити їх визнання як витрат для цілей оподаткування. Коли ж лобістська діяльність визнається законом, то заперечити щось щодо витрат на здійснення відповідних заходів важко. Тому прийняття закону очікувано дасть можливість бізнесу легально витратити кошти на цю діяльність і враховувати це належним чином з метою оподаткування. Прийняття закону інституалізує можливі канали і порядки комунікації. І робить відповідні органи більш відкритими до діалогу. Отже, такий закон дасть можливість зробити владу більш відповідальною і керованою (принаймні через обізнаність реальних інтересів, що лобіюються), менш наданою самій собі. І робить процес прийняття рішень більш прозорим.

Світлана Максимова